

Hoe kom je in Gods hemelrijk?

(Studie bij de prediking uit Lucas 13:22-30; 8 juli 2007 EDRN)

J.C. Bette

Wat ik op het oog heb met deze serie preken over ontmoetingen met Jezus is in één zin samen te vatten: ik wil proberen ervaringen van toen met die van nu te verbinden. Ervaringen van de mensen rondom Jezus, zoals ze waren in de dagen dat de Heiland op aarde was, wil ik van belang laten zijn voor uw en mijn dagelijkse leven. In de verschillende preken van deze serie probeer ik alsmaar te laten zien dat de dingen die Jezus deed en zei voor mensen in de 21ste eeuw, zoals u en ik, jong en oud, van wezenlijk belang zijn. De maatschappij mag totaal veranderd zijn in die ruim 20 eeuwen en onze moderne cultuur verschilt enorm van de Oosterse in Jezus dagen, maar Hij is niet veranderd en wij mensen ook niet principieel. Zoekend en helpend gaat de Here Jezus door de bijbelverhalen langs ons moderne mensen. Om ons te verlossen van ónze zonden, te bevrijden van ónze verslavingen, te genezen van onze ziekten, te redden van onze ondergang en ieder te zegenen die Hem wil volgen. Ieder van ons heeft een geheel eigen leven, eigen karakterfouten, eigen boezemzonden, eigen moeilijkheden. Door contact met het leven van Jezus (zoals bv. door deze preken en studies) worden wij duidelijk opgeroepen om tot Hem onze toevlucht te nemen. Omdat gebleken is dat je bij God vrede vindt en redding en hulp in benauwdheden. Daarom wil ik deze bijbelse geschiedenissen van toen met het leven van nu proberen te verbinden. Zodat wij de Here Jezus ontmoeten, daar waar wij hem nodig hebben. U en ik en jij, jong en ouder en oud.

De geschiedenis hier gaat over een verder volkomen onbekende Joodse man, die aan Jezus een vraag stelt. Omdat we van deze mens verder niets weten, kan hij model staan voor ieder van ons. Hemzelf en zijn vraag willen we nader bezien. Wat is dit nu weer voor een ontmoeting? Wel, Jezus is met zijn discipelen op reis. Op weg naar Jeruzalem komt Hij langs een heel aantal steden en dorpen. Overal neemt Jezus de gelegenheid te baat om ondanks de tegenstand geduldig het volk te onderwijzen. Hij doet dit in grote steden, maar ook in kleine dorpen. Zo zoekt Hij alle Joden op, alle Israëlieten van zijn tijd wil Hij erbij betrekken. Tijdens die onderwijscampagne krijgt de Heer met heel wat reacties op zijn boodschap te maken. Ook met zeer sceptische mensen en anderen die Hem intimideren en angst willen aanjagen, zoals Herodes (vs.32). Dan op enig moment tijdens die reis vraagt iemand Hem naar het rendement van al zijn inspanningen. Een heel moderne insteek: wat is de opbrengst van al die ontmoetingen tussen Jezus en de vele, vele mensen die naar zijn woorden luisteren en van zijn wonderen gebruik maken. Jezus, wat is nu het resultaat van al uw werk?

Deze man vraagt aan Jezus of het weinigen waren die behouden werden. Mogelijk was het hem opgevallen, dat van de velen die naar Jezus kwamen luisteren er niettemin betrekkelijk weinigen zich blijvend bij Hem aansloten. Toch kunnen we met betrekking tot deze vraag ook een verband leggen met het voorgaande. Na wat Jezus eerder zei over het omkomen in het gericht (vs.3 en 5) en na wat Hij in de twee gelijkenissen naar voren bracht over de werking van het Koninkrijk (vs.18-21) was er alle aanleiding voor de vraag wie erbij hoorden én of dat er velen of weinigen zouden zijn. Daar komt nog bij dat deze kwestie in het toenmalige jodendom druk besproken werd. De aanduiding 'zij die bezig zijn gered te worden', was in het oudste christendom een vaste term (zie Hand.2:47; 1Cor.1:18; 2Cor.2:15). Deze zou ontleend zijn aan Jes.37:32. Zij heeft betrekking op de laatste toekomst: op het ingaan in het Koninkrijk van God en het verwerven van het eeuwige leven (vgl. Marc.10:26). De Here Jezus waarschuwt Zijn hoorders hun uiterste best te doen om in het Koninkrijk van God binnen te komen (vs.24). Eens, als Hij zou terugkomen, zou het daarvoor te laat zijn (vs.25). Dan zouden zij geen profijt meer kunnen hebben van vermeende voorrechten (vs.26,27). Dan zouden de gelovigen uit de volken met de aartsvaders en de profeten in hun plaats delen in het heil van het Koninkrijk (vs.28,29).

Met Zijn antwoord richtte Jezus zich niet direct tot de vraagsteller, maar tot al Zijn hoorders ('hen', vs.23-slot). Hij beantwoordt de vraag niet rechtstreeks. Jezus gaat wel op de zaak in, maar dan in een veel bredere zin. Op die manier betreft Hij de vraagsteller ook zelf mee in het antwoord dat Hij geeft. Het was onvruchtbaar om, zoals de man kennelijk deed, zich zorgen te maken over het mogelijk geringe aantal van hen die gered worden. Daarom riep Jezus hem en de anderen met nadruk op in plaats daarvan zelf zich tot het uiterste in te spannen (in de 'strijd des geloofs') om in het Koninkrijk van God binnen te gaan. In dit verband gebruikte Hij het beeld van het 'strijden' (vgl. Joh.18:36; 1Tim.4:10; 6:12; 2Tim.4:7; dit beeld ontbreekt in Matt.7:13). Daarmee wilde Hij hun duidelijk maken, dat het ingaan in het toekomstige Koninkrijk een zaak is van inspanning en toewijding (vgl. 16:16). De poort die toegang geeft, is namelijk nauw (vgl. Matt.7:13). Als reden voor deze aansporing om te strijden voerde Jezus aan, dat velen zullen proberen in te gaan, maar het niet zullen kunnen. Gezien de toekomstige tijd van beide werkwoorden ('zullen trachten', 'zullen bij machte zijn') moeten we aannemen, dat Hij daarbij doelde op het laatste oordeel. Daarop wijst ook het gesloten zijn van de deur in vers 25. Dan zal het vergeefse moeite zijn, omdat het te laat is. Het kwam er voor hen dus op aan, zo bond Jezus Zijn hoorders op het hart, om zich op tijd tot het uiterste in te spannen met betrekking tot hun eeuwig behoud.

De Here Jezus waarschuwde Zijn hoorders ervoor, dat er een tijd zal komen, waarin velen zullen proberen in het Koninkrijk van God binnen te komen (slot vs.24). Dat onderstreepte Hij nu aan de hand van het beeld van een deur die gesloten wordt. Het tijdstip waarop velen het Koninkrijk niet meer zullen kunnen binnenkomen, vergeleek Hij met het ogenblik, dat 'de heer des huizes' is opgestaan en de deur heeft gesloten. Tegen de nacht, als alle huisgenoten binnen zijn, gaat de deur op slot. Vanaf dat moment zullen zij die te laat komen buiten moeten blijven. Zo zal Hij, Jezus, als heer des huizes (vgl. 12:36-38; 42-48; 14:21) de deur van het Koninkrijk eenmaal voorgoed dicht doen, wanneer namelijk alle gasten voor de feestelijke maaltijd binnen zullen zijn (zie vs.29 - 'aanliggen', vgl. 12:37; 14:15; 22:30). Als zij dan, zo hield Hij Zijn hoorders nu voor, te laat zullen komen, dan zullen zij 'beginnen' buiten te staan. Zij zullen dan op de deur kloppen en tot Hem roepen om opengedaan te worden, maar het zal vergeefse moeite zijn. Van Zijn kant zal Hij, Jezus, hun dan antwoorden dat Hij hen niet kent en dat Hij niet weet waar zij vandaan komen (vgl. Matt.22:12; 25:12). Op die manier zal Hij hun dan laten voelen, dat Hij geen enkele band met hen heeft.

Op Zijn waarschuwende woorden aan hun adres ging de Here Jezus nu nog door. Dan zullen zij niet alleen op de deur gaan kloppen en tot Hem roepen. Zij zullen ook voor zichzelf beginnen te pleiten. Als argument om toch nog door Hem te worden binnengelaten zullen zij aanvoeren, dat zij in Zijn bijzijn hebben gegeten en gedronken. Zij zijn nog wel tafelgenoten van Hem geweest. Ook zullen zij er in hun pleidooi op wijzen, dat Hij, Jezus, in hun straten onderricht heeft gegeven. Maar dat alles, zo kregen Zijn hoorders nu van Jezus te horen, zal hun dan niet baten. Niet, dat Hij het allemaal ontkende. Alleen, al aten en dronken zij met Hem, het was toch niet tot echte gemeenschap met Hem gekomen. En al hoorden zij Hem onderricht geven, zij lieten wat Hij leerde niet werkelijk tot zich doordringen. Om die reden zal Hij dan nóg eens tegen hen zeggen, dat Hij hen niet kent.

Dit is de ernst van de zaak: als de deur van het Koninkrijk van God eenmaal zal zijn dichtgegaan, dan zullen zij - zei de Here Jezus tegen Zijn hoorders - allerlei argumenten aandragen om alsnog te worden binnengelaten. Maar het zal hun niet baten. Als 'heer des huizes' zal Hij opnieuw tegen hen zeggen, dat Hij hun afkomst niet kent. Zij zullen dan nog eens van Hem te horen krijgen, dat Hij geen enkele relatie met hen heeft. Maar Hij zal er nog iets aan toevoegen, zo vervolgde Jezus. Hij zal ook tegen hen zeggen, dat zij als bedrivers van ongerechtigheid allemaal van Hem moeten weggaan. Dat zal de eigenlijke reden zijn, dat zij door Hem zullen worden afgewezen. Bij dit woord van Jezus hebben we te maken met een aanhaling uit Ps.6:9. Daarin roept de dichter in zijn lijden zijn tegenstanders op om bij hem uit de buurt te gaan, omdat God het voor hem heeft opgenomen. Zo zal Hij dan ook tegenover hen staan, hield Jezus nu Zijn hoorders heel nadrukkelijk voor. Als werkers van ongerechtigheid zullen zij voor Hem moeten wijken. Als zodanig hebben zij geen toegang tot het Koninkrijk en tot het feestmaal dat daar gehouden zal worden.

Dan hield Hij hun voor wat dan hun reactie op Zijn woorden zal zijn. Met het 'daar' doelde Jezus op de plaats waar zij dan zullen staan, namelijk buiten de deur van het huis waarvan Hij de Heer is. Daar, waar zij tevergeefs zullen staan te kloppen en smeken, zal bij hen het gewezen zijn en het tandengeknars. De uitdrukking 'het gewezen en het geknars van de tanden' (zie ook Matt.8:12) tekent de vertwijfeling en wanhoop van mensen, die meenden dat zij tot het Koninkrijk zouden worden toegelaten maar die toch voor een dichte deur zouden komen (vgl. Matt.13:42, 50; 22:13; 24:51; 25:30). Zo zullen dan bij hen de tranen komen, tranen van groot verdriet en het tandengeknars van woede. Want door (een opening in?) de deur zullen zij zien, dat de aartsvaders en de profeten wel binnen zijn en deel hebben aan de vreugde van het Koninkrijk (vs.29). Maar zij zelf zullen buitengeworpen zijn en zo ook verstoken blijven van de gemeenschap met deze heiligen uit het OT.

Met nadruk hield de Here Jezus Zijn Joodse hoorders voor, dat zij eens buitengesloten zullen zijn van het Koninkrijk van God (vs.28). Andere mensen zullen dan wel binnengelaten worden, zo kregen zij nu van Hem te horen. Die anderen zullen dan komen uit het oosten en het westen, uit het noorden en het zuiden (vgl. Ps.107:3), d.w.z. uit alle windrichtingen ofwel uit de hele wereld. Dat deze mensen wel zullen mogen binnengaan gaf Jezus aan met een ander beeld: zij zullen (met Abraham, Isaak en Jakob, zo Matt.8:11) aanliggen in het Koninkrijk van God). Hij sloot daarbij aan bij de oudtestamentische verwachting die het Messiaanse rijk voorstelt als een feestelijke maaltijd (zie Jes.25:6vv., vgl. 14:15; Matt.22:1-14; Marc.14:25; Openb.19:9). In het OT vinden we namelijk ook al de gedachte, dat aan die maaltijd allerlei mensen van niet-joodse komaf zullen deelnemen (zie Jes.25:6vv.). Op deze manier maakte Jezus Zijn hoorders duidelijk, dat zij als kinderen van Abraham (3:8) niet als vanzelfsprekend deel zullen hebben aan het voltooide Koninkrijk. Als zij zich niet zullen bekeren, zullen hun plaatsen eens worden ingenomen door mensen uit de volkeren (de 'gojim', de heidenen).

De Here Jezus waarschuwde Zijn hoorders hier, dat, als zij zich niet zouden bekeren, eens hun plaatsen in het voltooide Koninkrijk van God zouden worden ingenomen door mensen van heel andere komaf (vs.29). Met een algemene uitspraak in de vorm van een gezegde bevestigde Hij dat tegenover hen (zie ook Matt.20:16, vgl. Matt.19:30; Marc.10:31, waar ook weer sprake is van 'velen'). Straks bij het feestmaal zouden de rollen zijn omgedraaid. Dan zouden laatsten eersten zijn en eersten laatsten. Het lijkt geen twijfel, dat Jezus met 'eersten' die dan 'laatsten' zouden zijn met name Zijn joodse hoorders op het oog had. Zij dachten als joden er op grond van bepaalde voorrechten zonder meer van te kunnen uitgaan, dat zij dan tot het Koninkrijk zouden worden toegelaten. Als 'rechtvaardigen' kwamen juist zij in aanmerking voor de eerste plaatsen, zo dachten ze. Maar als

zij niet oppasten, zou het tegenovergestelde gebeuren. Dan zouden zij, die volgens hen alleen voor de laatste plaatsen (vgl. 14:9vv.; Marc.9:35) in aanmerking kwamen, de eerste plaatsen krijgen. En bij deze mensen moeten we in dit verband denken aan mensen van niet-joodse ofwel heidense komaf, die tot bekering en geloof in Jezus komen. Dit algemene woord van Jezus heeft hier speciaal betrekking op de verhouding van joden en niet-joden. Wie van hen eens voorrang zal hebben, hangt af van het al of niet gehoor geven aan Zijn oproep tot bekering.

Behouden worden Het werkwoord *sōizō* betekent 'redden, behouden, verlossen'. Op verreweg de meeste plaatsen waar het woord in het NT voorkomt, gaat het om 'behouden' in geestelijke zin, dat wil zeggen 'redden' van geestelijke ondergang. In dat verband lezen we over redden 'van zonden' (Matt.1:21), 'van de toorn (van God)' (Rom.5:9), 'van dit verkeerde geslacht' (Hand.2:40) en 'van de dood', dat wil zeggen de geestelijke dood (Jac.5:20; vgl. Jud.23). Anderzijds is sprake van behouden '(tot) in Zijn koninkrijk' (2Tim.4:18), en staat 'behouden' op één lijn met 'ingaan in het Koninkrijk van God' (Marc.10:25-26) en 'eeuwig leven hebben' (Joh.3:16-17). Behoud wordt toegeschreven aan God (bv. 2Tim.1:9; Jac.4:12), die wil dat alle mensen behouden worden (1Tim.2:4), en Christus (bv. Luc.19:10; Joh.12:47, tegenover 'oordelen' Hand.4:12), door wie de gelovigen tot God kunnen gaan (Hebr.7:25). In het verlengde daarvan worden mensen opgeroepen hun geloof of vertrouwen op Christus te stellen opdat zij behouden worden (Hand.2:21; 16:31; Rom.10:9,13; 1Cor.1:21). Ook lezen we over 'behouden worden' door genade (Ef.2:5,8; vgl. Hand.15:11 'door de genade van de Here Jezus'), door geloof (Ef.2:8; Jac.2:14), in hoop op Christus (Rom.8:24), door (de verkondiging van) het Evangelie (bv. 1Cor.15:2; 1Thess.2:16; 1Tim.4:16; Jac.1:21) en door de doop (1Petr.3:21; vgl. Tit.3:5). Op verschillende plaatsen wordt het deelwoord in de lijdende vorm ('behouden wordende') zelfstandig gebruikt (meestal in het meervoud) in de zin van 'wij/zij die behouden worden' (bv. Luc.13:23; Hand.2:47). Het staat tegenover het deelwoord van *ap-ollumi*, dat dan vertaald wordt met 'zij die verloren gaan' (1Cor.1:18; 2Cor.2:15).

Het zelfstandig naamwoord (vrl.) *sōtēria* betekent 'redding, behoud, verlossing, heil'. Het is afgeleid van *sōtēr* 'redder, behouder, verlosser, heiland'. In overeenstemming met het hierboven genoemde *sōizō* 'redden, behouden, verlossen' gaat het bij dit woord in de eerste plaats om redding of verlossing uit (doods)gevaar - bijvoorbeeld vijanden (Luc.1:71; Hand.7:25), schipbreuk (Hand. 27:34), overstroming (Hebr.11:7) - of ziekte (niet in het NT). Op verreweg de meeste plaatsen waar het woord in het NT voorkomt, gaat het om 'behoud' of 'verlossing' in geestelijke zin. Zo vinden we het voor het 'heil' dat met de komst van de Messias zou aanbreken (Luc.1:69). In het verlengde daarvan gaat het om de 'redding' van geestelijke ondergang, ook wel aangeduid als 'eeuwig heil' (Hebr.5:9). We vinden het woord daarbij tegenover 'verderf' (Fil.1:28), 'dood' (2Cor.7:10) en 'toorn' (1Thess.5:9). De verlossing die Christus geeft, wordt op sommige plaatsen beschreven als iets dat reeds in het heden ontvangen wordt (bv. Luc.19:9; 2Cor.1:6; 7:10; 2Tim.2:10), en wel op grond van de naam van Christus (Hand.4:12). Het Evangelie kan dan ook omschreven worden als 'het evangelie van jullie behoud' (Ef.1:13), 'het woord van dit heil', d.w.z. deze heilsboodschap (Hand.13:26) en 'de weg van (d.w.z. tot) behoud' (Hand.16:17). In dit verband lezen we ook over de 'dag van het heil', dat wil zeggen de dag waarop de verlossing zich openbaart (2Cor.6:2, een citaat van Jes.49:8). Op andere plaatsen echter blijkt dat deze verlossing pas in de toekomst ten volle ervaren wordt, dat het een van de zegeningen is die in verband staat met de wederkomst van Christus (bv. 1Petr.1:5,9; Openb.19:1). In die zin lezen we over 'de hoop van (d.w.z. op) behoud' (1Thess.5:8), het 'verwachten' van het heil (Hebr.9:28), over het meer of minder 'nabij' zijn van het heil (Rom.13:11), en over een nog toekomstig 'beërven' van de verlossing (Hebr.1:14).

Strijden Het werkwoord *agōnizomai* betekent '(in een sportwedstrijd) strijden'. In het NT is de gedachte aan sport en de krachtsinspanning die erbij geleverd wordt nog goed te merken, wanneer er wordt gesproken van de prijs voor de winnaar (1Cor.9:25). De beeldspraak is verzwakt, wanneer gesproken wordt van het 'worstelen' in de gebeden (Col.4:12) en het 'strijden' van de strijd des geloofs (Luc.13:24; 2Tim.4:7). Het gaat in Luc. 13 om het zoeken naar redding. Dat vraagt meer concentratie, inspanning en toewijding dan de meeste mensen ervoor over hebben. Jezus spoort ons aan met een toegewijd verlangen God te leren kennen, oprecht te werken aan een relatie met Hem, wat dat ook kost. Wanneer je God de eerste plaats in je leven geeft, hoor je bij al die mensen vanuit de hele wereld, die straks hun plaats in het hemelse koninkrijk mogen innemen. Alleen maar luisteren is niet genoeg!

Deur Het zelfstandig naamwoord (vrl.) *thura* betekent 'deur'. Het is het algemene woord voor de ingang of toegang, zowel tot een huis of gebouw als tussen verschillende ruimtes daarbinnen (bv. Hand.16:26-27; vgl. Openb.4:1 in de hemel). Soms wordt er de buitendeur of poort mee bedoeld (bv. Luc.11:7; Joh.18:16), bv. van een schaapskooi (Joh.10:1,2). In overdrachtelijke zin lezen we over een 'deur des geloofs', een toegang tot het geloof (Hand.14:27, vgl. Col.4:3). Zo horen we een aantal keren over een deur die geopend is, wat inhoudt dat er een gelegenheid of mogelijkheid voor iets geschapen is, in dit geval dat er een toegang is verkregen voor het met vrucht verkondigen van het Evangelie (bv. 1Cor.16:9; vgl. Openb.3:20b). In de beeldspraak van de schapen en de schaapskooi noemt Jezus Zichzelf de 'deur der schapen', de toegang tot de kudde (Joh.10:7), en de 'deur' zonder meer. Met de woorden 'Ik ben de deur; als iemand door Mij binnenkomt, zal hij behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan en weide vinden' (Joh 10:9) bevestigt Jezus Zijn unieke rol als de Gezondene van de Vader, aan wie God alles in handen heeft gegeven. Jezus is de weg naar/van en de deur tot het koninkrijk van God.

Koninkrijk van God

Het zelfstandig naamwoord (vrl.) *basileia* betekent ‘koningschap’ en ‘koninkrijk’. Het Grieks heeft geen aparte woorden voor ‘koningschap’ (de functie van koning zijn) en ‘koninkrijk’ (gebied waarover een koning heerst); het ene woord *basileia* omvat beide betekenissen. Voor de vertaling zal de context duidelijk moeten maken of op een bepaalde plaats misschien meer gedacht wordt aan de functie (bv. Openb.17:17 en 18) of aan het gebied (bv. Matt.4:8 of Marc.6:23). Vaak is de keuze echter moeilijk en zou men graag één Nederlands woord kennen dat zowel ‘koningschap’ als ‘koninkrijk’ omvat. In het NT komt *basileia* meestal voor in de uitdrukking *hē basileia tou theou*, waarmee iets bedoeld moet zijn als ‘de invloedssfeer van Gods koningschap’ of ‘de erkende reikwijdte van Gods koningschap’, maar wat gewoonlijk vertaald wordt met ‘het koninkrijk van God’. (Mattheüs spreekt meestal van ‘het koninkrijk der hemelen’, wat de joodse tendens om het uitspreken van Gods naam te vermijden weerspiegelt.) Dit koninkrijk wordt meestal gezien als een zaak van de toekomst, waarin uiteindelijk de heerschappij van God ten volle erkend en zichtbaar zal zijn (bv. Matt.6:10), maar Jezus geeft aan dat in Zijn tijd op aarde de verwerkelijking van dit koninkrijk al tegenwoordig is: het koninkrijk van God is nabij (Marc.1:15), is over Jezus’ toehoorders gekomen (Matt.12:28), en is zelfs temidden van Zijn toehoorders (Luc.17:21). Min of meer synoniem met ‘het koninkrijk van God’ is ‘het koninkrijk van Christus’, die het ‘koninkrijk’ van God gekregen heeft (Luc.22:29), en het later ook weer aan Hem zal teruggeven (1Cor.15:24).

Genade

Het zelfstandig naamwoord (vrl.) *charis* betekent (1) ‘schoonheid, innemendheid, liefelijkheid’, (2) genade, welgevallen, gunst’, (3) ‘dank, dankbaarheid’ en (4) ‘gunstbewijs, genadegave, liefdebetoon’. Afgeleid van 4784 *chairō* ‘blij zijn, zich verheugen’ is het gemeenschappelijke van deze betekenissen dat het in verschillende situaties en hoedanigheden een toestand of daad betreft die vreugde of genoegen opwekt. In het NT wordt het met name gebruikt voor Gods houding van ‘genade’ of ‘welgevallen’ naar de mens toe. Deze genade wordt gesteld tegenover ‘verplichting’ (Rom.4:4) en ‘werken’ (Rom.11:6) en het opvallende is dan ook dat zij onverdiend is, aangezien ze geen oorzaak vindt in de mens, maar in God (bv. Hand.15:11; Rom.3:24; 1Cor. 15:10). Met de uitdrukking ‘het woord van genade’ wordt het Evangelie aangeduid (Hand. 20:32). In de derde betekenis, die in het buitenbijbelse Grieks (i.t.t. het NT) veel vaker voorkomt dan de tweede, gaat het om de reactie van de ontvanger, om de houding of het gebaar van ‘dankbaarheid’ die past bij een ontvangen gunst (Rom.6:17; 7:25; 1Cor.15:57). De uitdrukking ‘genade hebben’ betekent in dit verband dan ook ‘dank brengen’ (Luc.17:9; 1Tim.1:12). In de vierde betekenis gaat het in objectieve zin om de concrete gevolgen van de ontvangen gunst of genade. Zo kan het gaan om de ‘staat van genade’ waarin de gelovigen zich bevinden (bv. Rom.5:2; 2Tim.2:1; 2Petr.3:18), om een ‘genadegave’ die ontvangen wordt (bv. Hand.6:8; Rom.1:5), om een ‘liefdegave’ die bestaat uit geld (1Cor.16:3; 2Cor.8:6,19), een ‘gunstbewijs’ (bv. Hand.25:3) of een ‘beloning’ (Luc.6:32-34).

Want door genade zijn jullie behouden, door het geloof, en dat niet uit jezelf (Efeziërs 2:8,9)

Paulus’ uitroep in Ef.2:5 ‘door genade zijn jullie geredden’, wordt in deze en de volgende verzen herhaald en uitgewerkt. De redding is geheel het gevolg van Gods genade (Rom.3:24), maar zij wordt ontvangen langs de weg van, door middel van het geloof (Rom.3:22,28). Dit geloof is enerzijds een gerichtheid op en een vertrouwen in Jezus Christus (Gal.2:16), anderzijds een volkomen overgave en gehoorzaamheid aan Hem. Geloof houdt automatisch in, dat men inziet dat er geen andere mogelijkheid om voor God gerechtvaardigd te worden, bestaat (vgl. Fil.3:8,9). *touto* (dit) verwijst niet zonder meer terug naar geloof, maar naar de hele vorige zin; de redding is niet ‘uit uzelf’, zij is een gave van God. ‘Het geloof’ is echter ook een gave van God (vgl. Fil.1:29), al kan de mens deze gave in ongehoorzaamheid afwijzen (vgl. Hebr.3:12). De redding is dus in zijn geheel een gave van God. Zij is niet verbonden met enige menselijke inspanning of prestatie. De redding wordt ook niet verkregen ‘uit werken’, waarbij we, wat de joden betreft, moeten denken aan ‘werken der wet’ (vgl. Rom.3:20,28; 4:2-5; Gal.2:16; Fil.3:9), het houden van de voorschriften der wet. Zowel jood (vs.3,5) als heiden (vs.1) waren door overtredingen en zonden ‘kinderen des toorns’. Daarom is er voor geen enkel mens reden om te ‘roemen’ op eigen prestaties. Roemen is een typisch paulinisch woord; Paulus gebruikt het enerzijds om er de menselijke zelfverheffing en trots op eigen prestaties mee aan te geven (vgl. Rom.3:27; 4:2; 1 Cor.1:29), anderzijds voor het absolute vertrouwen op de verzoening die door Jezus Christus is bewerkt (vgl. Rom.5:11; 1 Cor.1:31; Fil.3:3).

De grote vraag

Ben jij op zoek naar God? Hoe kan jij weten dat er plaats voor je is in Gods hemelrijk? Weet jij dat je uit genade, door het geloof in Jezus Christus als Verlosser van je zonden, een gelovige volgeling van Jezus en daarmee een kind van God geworden bent? Onze zonden maken scheiding tussen God en ons. Maar Jezus zorgde voor herstel. Nu ben jij dus aan de beurt om te reageren. God heeft ook jou op het oog! Hij wil je graag aannemen als zijn kind en je een plaats in zijn hemelrijk schenken. Je mag zijn liefde ervaren, krachtig en hartverwarmend. Maar liefde moet van twee kanten komen. Je kunt Gods aanbod van liefde aannemen en afwijzen. Hij wacht op jou. Wat doe jij? Mag Hij een ander, beter mens van je maken? De weg die God met jou wil gaan ligt open. Dank God voor het bewijs van zijn liefde in Jezus Christus. Bidt om vergeving van al je zonden. Zeg Hem dat jij door de deur, Jezus, wilt binnengaan, Hem wilt volgen, gehoorzaam zijn, geloven en vertrouwen. Lees je Bijbel, bidt elke dag, dat je groeien mag. Alles draait om Jezus, en alles gaat over het Koninkrijk van God, dat komende is. God heeft jou lief!